

РАХУНКОВА ПАЛАТА

РІШЕННЯ

від 21 грудня 2021 року № 34-4

м. Київ

Про розгляд Звіту про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених на забезпечення формування та реалізацію державної політики у сферах популяризації України у світі, державного іномовлення, інформаційного суверенітету України та інформаційної безпеки

Відповідно до статті 98 Конституції України, статей 7, 25, 26, 35 і 36 Закону України «Про Рахункову палату» розглянуто Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених на забезпечення формування та реалізацію державної політики у сферах популяризації України у світі, державного іномовлення, інформаційного суверенітету України та інформаційної безпеки.

За підсумками розгляду Рахункова палата

В С Т А Н О В И Л А:

1. Процес реорганізації головного органу у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах державного іномовлення, інформаційного суверенітету України та інформаційної безпеки, триває вже понад двох років і на час проведення аудиту не завершено. Як наслідок, належного формування та реалізації державної політики у сферах популяризації України у світі, державного іномовлення, інформаційного суверенітету України та інформаційної безпеки не забезпечено.

Протягом періоду, охопленого аудитом, забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері державного іномовлення, інформаційного суверенітету України та інформаційної безпеки здійснювали у 2018 і 2019 роках – Міністерство інформаційної політики України (далі – МІП), у 2020 році – Міністерство культури, молоді та спорту України (далі – МКМС), у 2021 році – Міністерство культури та інформаційної політики України (далі – МКІП), які були головними розпорядниками відповідних бюджетних коштів.

Всього у 2018–2020 роках та I півріччі 2021 року на забезпечення

формування та реалізацію державної політики у сферах популяризації України у світі, державного іномовлення, інформаційного суверенітету України та інформаційної безпеки використано **1 847 884,7 тис. грн:** за бюджетною програмою «Виробництво та трансляція телерадіопрограм для державних потреб, збирання, обробка та розповсюдження офіційної інформаційної продукції, фінансова підтримка системи державного іномовлення України» у 2018–2020 роках та «Збирання, обробка та розповсюдження офіційної інформаційної продукції» у 2021 році (далі – КПКВК 3801020) – **1 243 493,6 тис. грн** та бюджетною програмою «Здійснення заходів у сфері захисту національного інформаційного простору» (далі – КПКВК 3801030) – **554 051,1 тис. гривень.**

Затвердені в паспортах бюджетних програм за КПКВК 3801020 показники (крім показників якості) стосуються вироблення і розповсюдження Державним підприємством «Мультимедійна платформа іномовлення України» (далі – ДП «МПУ») й Українським національним інформаційним агентством «Укрінформ» (далі – Укрінформ) інформаційного продукту та не дають можливості оцінити ступінь досягнення мети програми – «обсяг маніпулятивного контенту та контенту держави-агресора знизилось вдвічі».

Мета бюджетної програми за КПКВК 3801030 протягом 2018–2021 років змінювалась тричі, при цьому до результативних показників (крім показників якості) зміни не вносились.

Внаслідок невизначення показників, які б характеризували ступінь досягнення мети бюджетної програми за КПКВК 3801020, неможливо повною мірою підтвердити ефективність та достатність вжитих головними розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів заходів для досягнення мети бюджетної програми.

2. У 2018–2020 роках і I півріччі 2021 року головними розпорядниками всупереч вимогам статті 22 Бюджетного кодексу України не забезпечено належного управління бюджетними коштами в межах встановлених бюджетних повноважень, а також дієвого контролю за діяльністю одержувачів коштів за КПКВК 3801020 та 3801030. Проблемні питання в організації та координації роботи одержувачів бюджетних коштів у бюджетному процесі негативно впливали на ефективність використання бюджетних коштів.

Аудитом встановлено, що протягом 2018–2020 років і I півріччя 2021 року головними розпорядниками та одержувачами коштів державного бюджету використано з порушенням норм бюджетного законодавства **243 412,7 тис. грн; нерезультативно – **7 565,7 тис. грн;** з порушенням Закону України «Про публічні закупівлі» – **5 990,0 тис. гривень.****

Внаслідок неефективного управління не використано відкритих асигнувань на загальну суму 5 375,7 тис. гривень.

3. Аудит засвідчив: із січня 2020 року ДП «МПУ» припинило ефірне мовлення каналу UATV англійською мовою та з березня 2020 року розпочало мовлення російськомовного каналу «ДОМ», спрямованого на аудиторію українців, які живуть в умовах збройного конфлікту та окупації на території Донецької, Луганської областей та АР Крим.

Таким чином, з 2020 року ДП «МПУ» та МКІП як уповноваженим органом, відповідальним за погодження програмної політики ДП «МПУ», не забезпечено повною мірою виконання покладених на ДП «МПУ» завдань щодо задоволення інформаційних потреб іноземної аудиторії.

Після передачі у 2021 році ДП «МПУ» до сфери управління Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України, для забезпечення ведення інформаційної політики у частині інформування іноземної аудиторії у сфері управління МКІП залишився тільки Укрінформ.

4. У 2018–2021 роках головними розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів за КПКВК 3801020 не забезпечено обґрунтованого планування видатків на заходи з виробництва та трансляції телерадіопрограм для державних потреб, збирання, обробки та розповсюдження офіційної інформаційної продукції, фінансування державної системи іномовлення. За деякими напрямками видатків, зокрема з оплати комунальних послуг та енергоносіїв, планові обсяги призначень завищено загалом на 6 554,7 тис. грн, що становило 56,0 відс. затверджених бюджетних призначень на вказані цілі. Всупереч вимогам пункту 1.5 Інструкції з підготовки бюджетних запитів, затвердженої наказом Мінфіну від 06.06.2012 № 687, у 2018 році головним розпорядником, без підтвердження деталізованими економічними розрахунками та обґрунтуваннями, до бюджетного запиту включено видатки у сумі 125 058,0 тис. гривень. Внаслідок необґрунтованого планування у 2019 році, цим підприємством не забезпечено ефективного управління коштами державного бюджету в сумі 111 800,0 тис. грн на заходи з реконструкції пам'яток культури, історії та архітектури.

5. Аудитом встановлено, що у 2018–2021 роках ДП «МПУ» та Укрінформом нерезультативно використано загалом 7 565,7 тис. грн бюджетних коштів.

Так, здійснені ДП «МПУ» у 2018–2021 роках за КПКВК 3801020 видатки на відшкодування стороннім господарюючим суб'єктам вартості спожитих комунальних послуг та енергоносіїв на суму 4 769,1 тис. грн та експлуатаційних витрат на суму 861,3 тис. грн не підтверджено деталізованими економічними розрахунками та обґрунтуваннями. Більшість

включених до рахунків витрат (обслуговування ліфта, котельної будівлі, вивіз сміття, охорона будинку у нічний час та вихідні, прибирання приміщень тощо) є абонплатою, розмір якої фіксований та не залежить від обсягів фактично наданих послуг за відповідні періоди.

Необґрунтоване планування видатків на оплату комунальних послуг та енергоносіїв дало змогу ДП «МПУ» спрямувати 1 720,9 тис. грн на оплату послуг, необхідності надання яких ДП «МПУ» на етапі планування видатків не обґрунтовувало.

У 2018–2021 роках Укрінформом не забезпечено обґрунтованого планування видатків за КПКВК 3801020 на суму 175,0 тис. грн на улаштування охоронних систем та встановлення пожежного устаткування.

Крім того, на оплату вартості матеріальних цінностей, необхідність придбання яких Укрінформом не обґрунтовувалася, використано 39,4 тис. гривень.

6. У 2018 році ДП «МПУ» за КПКВК 3801020 здійснено закупівлю 10 автомобілів на суму 5 990,0 тис. грн з порушенням вимог пункту 3 частини другої статті 22 Закону України «Про публічні закупівлі»: до тендерної документації включено вимоги, що обмежують конкуренцію та призводять до дискримінації учасників. Зазначене свідчить про недотримання тендерним комітетом ДП «МПУ» вимог законодавства у сфері публічних закупівель та про корупційні ризики, створені як тендерним комітетом, так і керівництвом підприємства, оскільки тендерною документацією технічні і якісні характеристики вписано під конкретного виробника.

7. У 2018–2020 роках головними розпорядниками коштів державного бюджету за КПКВК 3801030 (у 2018 і 2019 роках – МПП, у 2020 році – МКМС, у 2021 році – МКІП) всупереч вимогам статті 22 Бюджетного кодексу України не забезпечено дієвого контролю за діяльністю одержувачів коштів за цією бюджетною програмою. Як наслідок, Державне підприємство «Центр захисту інформаційного простору України» (далі – ЦЗПУ) упродовж вказаного періоду не використало 5 375,7 тис. грн коштів державного бюджету, що є неефективним управлінням.

8. Встановлені під час проведення аудиту факти порушень МКІП, Укрінформом, ДП «МПУ» та ЦЗПУ бюджетного законодавства при плануванні потреби в коштах і їх витрачання у 2018–2020 роках та першому півріччі 2021 року свідчать про те, що головними розпорядниками бюджетних коштів, зокрема МКІП, не створено дієвої системи внутрішнього контролю, який охоплює головного розпорядника та одержувачів бюджетних коштів за КПКВК 3801020 і 3801030.

За результатами обговорення та на підставі викладеного Рахункова палата

В И Р І Ш И Л А:

1. Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених на забезпечення формування та реалізацію державної політики у сферах популяризації України у світі, державного іномовлення, інформаційного суверенітету України та інформаційної безпеки, затвердити.

2. Рішення Рахункової палати і Звіт надіслати Верховній Раді України протягом 15 днів із дня затвердження.

3. Відомості про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених на забезпечення формування та реалізацію державної політики у сферах популяризації України у світі, державного іномовлення, інформаційного суверенітету України та інформаційної безпеки, у формі рішення Рахункової палати надіслати Кабінету Міністрів України та рекомендувати вжити заходів щодо завершення реорганізації Міністерства інформаційної політики України.

4. Рішення Рахункової палати і Звіт надіслати Міністерству культури та інформаційної політики України та рекомендувати:

забезпечити дотримання принципів програмно-цільового методу у бюджетному процесі;

забезпечити ефективне управління бюджетними коштами та не допускати невикористання виділених бюджетних асигнувань;

при складанні бюджетних запитів на наступні бюджетні періоди забезпечувати обґрунтування потреби у бюджетних коштах;

дотримуватись вимог Правил складання паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2002 № 1098, при складанні паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання;

вжити невідкладних заходів щодо забезпечення одержувачами бюджетних коштів дотримання вимог чинного законодавства при здійсненні закупівель товарів, робіт і послуг;

забезпечити дієвий внутрішній контроль за плануванням видатків бюджету та ефективним використанням бюджетних коштів;

розробити та затвердити план заходів щодо усунення виявлених порушень і недоліків.

5. Повідомити Офіс Генерального прокурора про виявлені під час аудиту ознаки кримінальних правопорушень шляхом надсилання Звіту про результати аудиту і рішення Рахункової палати.

6. Повідомити Національну поліцію України про виявлені під час аудиту ознаки кримінальних правопорушень шляхом надсилання копії складеного за результатами аудиту акта.

7. Рішення Рахункової палати та Звіт оприлюднити на офіційному вебсайті Рахункової палати.

8. Члену Рахункової палати Андрію Дідику забезпечити надсилання до Верховної Ради України інформації про стан виконання об'єктом контролю рішення Рахункової палати протягом 45 днів із дня отримання інформації від об'єкта контролю.

9. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Рахункової палати Андрія Дідика.

Голова Рахункової палати

Валерій ПАЦКАН